

Populärvetenskaplig beskrivning av projektet:

Kommunikation, kommunikationsproblematik och strategier mellan makar/sambos där den ena parten har en demenssjukdom

Allt fler personer med demens bor i ordinära boenden och tillsammans med sin make/maka/sambo. För att dessa par skall kunna ha en fortsatt fungerande relation med allt vad en parrelation innebär, samt bevara sin hälsa och sitt välbefinnande, behövs interventioner utvecklas som stöd. Detta pågående pilotprojekt ämnar ligga till grund för utvecklandet av sådana interventioner.

För makar/sambos har en demenssjukdom en stor inverkan på livet tillsammans på grund av den demenssjuka personens symptom. En funktion som påverkas tydligt vid en demensdiagnos är kommunikationsförmågan, vilken är en viktig och central del i relationer mellan människor. Kommunikationsproblematik har visat sig vara mycket stressande för den sjuke, men också för dennes make/maka/sambo. I en parrelation är kommunikation viktigt för att bevara relationen, kärlek och en ömsesidighet känsla av samhörighet och demenssjukdomens påverkan på kommunikation är en bidragande orsak till bristande känsla av samhörighet i en parrelation. Kommunikation innebär inte bara utbyte av ord eller idéer, utan har ett känslomässigt och intimt innehåll som är unikt för varje parrelation. Vid demenssjukdom försämras denna kommunikation, vilket ofta leder till minskat utbyte av såväl psykiskt som fysisk intimitet. Forskning visar att make/maka till personer med demenssjukdom inte längre känner sig som gifta och upplever att de förlorar sin partner på grund av kommunikationssvårigheter och svårigheter att dela tankar, känslor och upplevelser som ett gift par. Detta har också visat sig leda till minskad intimitet.

Vi behöver veta mer vad make/maka/sambo till personer med demens upplever som problematiskt i kommunikationen och samvaron; vilken kunskap de har, eller vilka strategier de använder i försök att kommunicera, eller om de ens försöker kommunicera känslor i syfte att underhålla sin relation till varandra. Detta projekt är en inledande pilotstudie där make/maka/sambo till personer med demens som är hemmaboende intervjuas och beskriver vad som kan vara problematiskt i kommunikation med tyngdpunkt på känslomässig kommunikation som rör deras relation. I vilka sammanhang är kommunikation och samvaro som mest problematisk eller när är den framgångsrik, samt om de har och i så fall vilka strategier de har för att kunna kommunicera på ett lämpligt sätt för att främja deras relation med sin partner med demens. Resultat från dessa intervjuer tillsammans med tidigare forskning kommer ligga till grund för utvecklandet av interventioner som kan stödja make/maka i kommunikationen och således stärka relationen.